

In deze paragraaf nemen we je nogmaals mee in de leeftijdsspecifieke kenmerken per leeftijdscategorie en geven wij aandachtspunten die een trainer kan meenemen in de training van een specifieke leeftijdsgroep. Om de spelprincipes binnen DESM goed te kunnen hanteren is er per leeftijdscategorie een belangrijk centraal leerdoel.

3.3 Leeftijdsspecifieke kenmerken

Een speler die net is begonnen bij de jongste categorieën heeft een andere benadering nodig dan een speler die in de hoogste leeftijdscategorie. In deze paragraaf lichten we de specifieke gedragskenmerken per leeftijdscategorie toe.

3.3.1 JO6 – JO7

De spelertjes van JO6 en JO7 maken voor het eerst kennis met voetbal. Binnen de training zal dus vooral het leren beheersen van de bal centraal staan. De spelertjes hebben verder de volgende kenmerken:

- Wil spelen en houdt van avontuur.

Kinderen voetballen niet om zich te ontwikkelen maar vooral omdat het spannend en leuk is.

- Is gericht op zichzelf en wil graag de bal hebben.

Overspelen hoort er nog niet bij, dribbelen en op avontuur gaan met de bal is waar het om draait.

- Spelregels zijn nog niet het belangrijkste.

Vaak is de enige kennis in welke richting ze moeten voetballen en waar ze moeten scoren.

- Heeft weinig geduld en is snel afgeleid.

Ze willen vooral bewegen, niet luisteren. Zorg voor veel afwisselingen in de activiteiten.

- Voor deze leeftijden geldt dat er nauwelijks verschillen zijn tussen jongens en meiden.

Reden te meer om op een zelfde manier met ze om te gaan.

Voor de trainers van de JO6 en JO7 zijn de volgende leeftijdsspecifieke van belang tijdens het geven van een training:

- Een plaatje zegt meer dan 1000 woorden.

Doe veel voor. Geef aanwijzingen op de ruimte, bijvoorbeeld: 'probeer de bal tussen de pionnen te mikken.'

- Begeleid ze in kindertaal.

Kinderen gaan op in het spel als ze avontuurlijk vanuit hun belevingswereld de vormen krijgen uitgelegd.

- Duidelijkheid en kleine veranderingen doorvoegen past goed bij ze.

Maak een gestructureerde training met 3 of 4 oefeningen met een bepaalde mate van continuïteit en herhaling hierin.

- Heeft behoefte aan aandacht en geborgenheid.

Probeer ieder kind de juiste aandacht te geven, ze hebben hier allemaal in zekere mate behoefte aan.

- Voor deze leeftijden geldt dat er nauwelijks verschillen zijn tussen jongens en meiden.

Voor deze leeftijden geldt dat er nauwelijks verschillen zijn tussen jongens en meiden. Reden te meer om op een zelfde manier met ze om te gaan.

3.3.2 JO8 – JO9

De spelers van de JO8 en JO9 hebben over het algemeen al wat meer meters gemaakt op het voetbalveld. De spelers gaan in de JO8 ook voor het eerst spelen in competitieverband op zaterdag.

Toch hebben ze nog veel kenmerken weg van de JO6 en JO7. Hieronder de kenmerken van de JO8 en JO9:

- Wil vooral spelen.

Het is geen doel voor deze kinderen zichzelf te ontwikkelen tot voetballer. Ze vinden samen met hun vriendjes en vriendinnetjes voetballen heel leuk en ze leren spelenderwijs, onbewust al heel veel.

- Wil graag de bal hebben.

Het motto is: ik en de bal. Wedstrijdjes draaien om de bal. Eenmaal aan de bal, blijkt het voor sommigen toch nog heel lastig om de bal bij zich te houden.

- Is gericht op zichzelf en werkt soms al samen.

Van bewust samenwerken is meestal nog geen sprake. Wees je bewust van de verschillen tussen de kinderen en laat ze hun eigen, veelal nog individuele, spel spelen.

- Spelregels worden al duidelijker voor ze.

De kinderen weten in welke richting ze moeten voetballen, dat ze moeten scoren in het andere doel en moeten voorkomen dat er in hun eigen doel gescoord wordt. De belangrijke spelregels van de wedstrijd begrijpen ze inmiddels.

- Heeft weinig geduld en is snel afgeleid.

De kinderen willen bewegen, niet persé luisteren.

- Heeft behoefte aan aandacht en geborgenheid.

Probeer ieder kind de juiste aandacht te geven. Ze hebben hier allemaal in zekere mate behoefte aan aandacht en geborgenheid.

- Voor deze leeftijden geldt dat er nauwelijks verschillen zijn tussen jongens en meiden.

Meiden hebben iets meer oog voor samenwerking (communicatief iets vaardiger). Wel kunnen meiden in deze leeftijd gemiddeld al iets eerder oog krijgen voor samenwerken omdat ze communicatief eerder vaardiger kunnen worden dan jongens.

Voor de trainers van de JO8 en JO9 zijn de volgende leeftijdsspecifieke van belang tijdens het geven van een training:

- Eén plaatje zegt meer dan 1000 woorden.

Wanneer je praat met de kinderen, doe dit op hun ooghoogte. Belangrijker nog, doe zoveel als mogelijk voor!

- Duidelijkheid en kleine veranderingen doorvoeren past goed bij ze.

Bouw een structuur waarin een bepaalde mate van continuïteit en herhalingen zit, maar waar ook ruimte is voor verandering.

3.3.3 JO10 – JO11

De spelers van JO10 staan al voor het tweede seizoen op het voetbalveld en worden steeds meer bewust van de opties om zich heen. Medespelers worden steeds belangrijker in het spelletje. De JO11 gaat voor het eerst spelen op een groter veld en gaan van 6 tegen 6 naar 8 tegen 8. De rol van de medespelers worden dus nog belangrijker. Naast aandacht voor de voetbalhandelingen kan er ook al getraind worden op (sommige) spelprincipes.

Verder kenmerkt zich een JO10-JO11 speler aan de volgende kenmerken:

- Is enthousiast, ongeduldig en heeft een grote speldrang.

Ook zijn er kinderen die zich al wat bewuster echt als voetballer willen ontwikkelen. Spelenderwijs en meer en meer bewust leren ze in deze leeftijden heel veel.

- Richt zich meer en meer op samenwerken en is doelgericht.

Bij een gemiddelde O10/O11-speler ontwikkelt het gezonde egocentrisme zich door naar een fase waarin het gunstige effect gezien gaat worden van het overspelen naar een medespeler die er beter voor staat om te kunnen scoren, maar ook samen doelpunten te voorkomen

- Hebben een grote verbeelding en krijgen graag aandacht.

Laat de kinderen uitproberen, moedig creativiteit aan, geef ze dus de ruimte en gebruik ook hun ideeën om de trainingen nog leuker te maken.

- Kunnen veel doen maar kennen ook fysieke grenzen.

De kinderen vinden het heerlijk om zich intens in te spannen en zich uit te leven door vooral veel te voetballen. Ze kunnen zich daarin overschatten.

- Heeft een sterk gevoel van rechtvaardigheid en prestatie.

Alle kinderen willen spelletjes en wedstrijden graag winnen en vinden het belangrijk dat dit eerlijk verloopt.

- Kan zijn of haar mening al geven.

Met deze kinderen kun je na afloop van activiteiten met ze bespreken wat ze waarom wel en niet leuk vonden, of ze hun best hebben gedaan, goed hebben samengewerkt etc.

- Voor deze leeftijden geldt dat er nauwelijks verschillen zijn tussen jongens en meiden.

Een klein verschil dat zichtbaar zou kunnen worden is dat jongens dingen doen en dan op basis van de ervaring bijvoorbeeld de trainingsoefening leuk of niet leuk vinden. Meiden willen graag vooraf weten wat ze gaan doen en waarom ze dit gaan doen. Ze zijn op zoek naar logica.

Voor de trainers van de JO10 en JO11 zijn de volgende leeftijdsspecifieke van belang tijdens het geven van een training:

- Eén plaatje zegt meer dan 1000 woorden.

Wanneer je praat met de kinderen, doe dit op hun ooghoogte. Belangrijker nog, doe zoveel als mogelijk voor!

- Duidelijkheid, routine en structuur passen goed bij ze.

Bouw een structuur waarin een bepaalde mate van continuïteit en veel herhalingen zit, maar waar ook ruimte is voor verandering.

- Door positieve feedback kun je ze veel zelfvertrouwen geven.

Geef altijd positieve feedback om het zelfvertrouwen verder op te bouwen en ze door te laten groeien!

- Zorg voor veel wedstrijdvormen.

De spelers worden steeds competitiever en krijgen een steeds grotere drang om te winnen en zich te meten met leeftijdsgenoten. Ook de rol van de medespeler wordt steeds belangrijker. Laat veel wedstrijdvormen (overtalsituaties) terugkomen in de training.

- Betrek spelers (steeds meer) bij de doelstelling van de training.

De spelers zijn steeds meer in staat om hun mening te geven en zijn kritisch naar zichzelf. Gebruik dit om spelers te betrekken en te bevragen over de doelstelling van de training.

- Blijf aandacht houden voor de voetbalhandelingen.

Het trainen op de voetbalhandelingen blijft onverminderd noodzakelijk op deze leeftijd.

3.3.4 JO12 – JO13

De spelers van de JO12 en JO13 worden zich steeds meer bewust van andere belangrijke zaken op het veld dan alleen de eigen voetbalhandelingen. Ze worden steeds kritischer richting zichzelf en komen langzaam in de groeispurt. Spelers van de JO13 gaan voor het eerst spelen in 11:11-vorm. De spelprincipes van de vereniging kunnen al volop worden toegepast op de trainingen.

Verder kenmerkt zich de JO12-JO13 speler als volgt:

- Komt langzaam in de groeispurt.

Gemiddeld genomen hebben 11-jarigen de ideale lichaamsverhoudingen. De kinderen vinden het heerlijk om zich intens in te spannen en zich uit te leven door vooral veel te voetballen.

De coördinatie van 12-jarigen kan al wat houterig worden door snelle lichaamsgroei.

- Is doel- en wedstrijdgericht.

Het scoren van doelpunten en het voorkomen van tegendoelpunten betekent veel voor deze pupillen. Ook als team vinden ze het belangrijker worden om samen succes te kunnen halen.

- Krijgt graag individuele aandacht.

Laat de kinderen voordoen aan de groep waar ze goed in zijn.

- Speelt graag al wat meer vanuit een vastere positie.

Dit geeft de kinderen, zeker diegene die daarom vragen, wat meer een gevoel van veiligheid.

- Stelt hoge eisen aan zichzelf.

De onzekerheid over eigen prestaties neemt toe. Tegelijk spiegelen de kinderen zich aan onbereikbare, beroemde idolen. Geef vooral positieve feedback op concrete acties voor meer zelfvertrouwen.

- Heeft een sterk gevoel voor rechtvaardigheid.

Alle kinderen willen spelletjes en wedstrijden graag winnen en vinden het belangrijk dat dit eerlijk verloopt. Wees hier consequent en duidelijk in. Zeker als er in voetbalvormen met punten wordt gewerkt is dit van belang.

- Geeft graag zijn of haar mening en dat is prima.

De kinderen worden zich ook steeds meer bewust van de eigen kwaliteiten ten opzichte van hun medespelers. Vergelijken met elkaar vanuit positief opzicht kan bijdragen aan een prettige, veilige teamsfeer waarin iedereen elkaar respecteert en waardeert om wie hij of zij is en kan.

- Voor deze leeftijden geldt dat er kleine verschillen kunnen gaan ontstaan tussen jongens en meiden.

Het is mogelijk dat jongens en meiden de groeispuurt ingaan. Gemiddeld genomen komen meiden iets eerder in de groeispuurt dan jongens.

Voor de trainers van de JO12 en JO13 zijn de volgende leeftijdsspecifieke van belang tijdens het geven van een training:

- Duidelijkheid, routine en structuur passen goed bij ze.

Bouw een structuur waarin een bepaalde mate van continuïteit en veel herhalingen zit, maar waar ook ruimte is voor verandering.

- Zorg voor veel wedstrijdvormen.

De spelers worden steeds competitiever en krijgen een steeds grotere drang om te winnen en zich te meten met leeftijdsgenoten. Ook de rol van de medespeler wordt steeds belangrijker. Laat veel wedstrijdvormen (overtalsituaties) terugkomen in de training.

- Betrek spelers (steeds meer) bij de doelstelling van de training.

De spelers zijn steeds meer in staat om hun mening te geven en zijn kritisch naar zichzelf. Gebruik dit om spelers te betrekken en te bevragen over de doelstelling van de training.

- Leer de spelers spelen vanuit een basistaak.

Op het moment dat spelers naar de 11 tegen 11 vorm gaan, gaan ze steeds meer voetballen vanuit de positie. Bij elke positie horen specifieke basistaken. Heb in de training veel aandacht voor de basistaken per positie.

3.3.5 JO14 – JO15/MO15

De spelers van de JO14 en JO15/ MO15 laten al kenmerken zien van hoe volwassenen het spel spelen. Er wordt op een heel veld gespeeld (11 tegen 11), met alle volwassenen-regels. Verder wordt er in een bepaalde teamorganisatie gespeeld met een duidelijke taakverdeling. Kortom deze eerste juniorencategorie staat aan de start van de ontwikkeling naar de 'grote mensen wereld'. Verder kenmerkt zich de JO14-JO15/ MO15 speler als volgt:

- De groeispuurt.

Voor deze leeftijden geldt dat de mogelijke kleine verschillen die bij de vorige leeftijdsgroep zijn ontstaan, nu al duidelijker zichtbaar worden. De ene speler gaat eerder groeien dan de andere speler. Er zijn dus spelers die nog genieten van hun ideale lichaamsverhouding en probleemloze coördinatie, maar er zijn ook spelers die in korte tijd snel groter en krachtiger worden en daardoor mogelijk onhandiger met de bal zijn geworden. Voor beiden geldt dat er aandacht nodig blijft voor blessurepreventie i.v.m. een afnemende belastbaarheid.

- Kritiek en zelfkritiek.

Bij de JO14/JO15/ MO15 -spelers neemt de (reeds aanwezige) kritiek op de eigen prestatie verder toe, alsmede de kritiek op anderen. Het vermogen tot onafhankelijk oordelen groeit. Een meer doordachte, eigen mening ontwikkelt zich. Aan de andere kant hebben deze jongere spelers nog sterk de behoefte aan de geborgenheid van een groep. Onderdeel zijn van een groep zorgt voor een veilig gevoel.

- Verantwoordelijkheid.

Het vermogen tot onafhankelijk oordelen groeit. Een meer doordachte, eigen mening ontwikkelt zich. Aan de andere kant hebben deze jongere spelers nog sterk de behoefte aan de geborgenheid van een groep. Onderdeel zijn van een groep zorgt voor een veilig gevoel. Het vermogen tot onafhankelijk oordelen groeit. Een meer doordachte, eigen mening ontwikkelt zich. Aan de andere kant hebben deze jongere spelers nog sterk de behoefte aan de geborgenheid van een groep. Onderdeel zijn van een groep zorgt voor een veilig gevoel.

- Leerdoel.

Voetballen doen spelers in JO14/JO15/ MO15 met overgave. Ze storten zich op hun posities en taken in het veld, staan open voor samenwerking en worden fysiek sterker. De toegenomen zelfkritiek en verantwoordelijkheid uit zich in de toegewijde manier waarop JO14/JO15/ MO15 spelers zich storten op de basistaken die behoren bij hun posities in het veld. Taken worden onderling ook beter verdeeld. Twee of drie verdedigers houden zich niet zo vaak meer bezig met dezelfde aanvaller van de tegenpartij. JO14/JO15/ MO15 spelers stemmen die taken onderling beter af. Niet alleen binnen een linie, maar ook tussen de linies.

- Jongens en meiden.

O14/O15-spelers zetten hun eerste stap naar volwassenheid. De puberteit vraagt nog meer aandacht voor de individuele speler. Gemengd voetballen kan op deze leeftijden nog prima. Meiden zijn eerder gaan groeien maar de eerste jongens zijn nu meiden aan het inhalen of groeien meiden al voorbij. Tijdens de training voeren jongens voornamelijk uit wat de trainer/coach vraagt. Daarbij zoeken ze wel steeds vaker grenzen op, bijvoorbeeld binnen de spelregels. Jongens voeren een voetbalvorm uit en vinden deze leuk of niet leuk, vaak gebaseerd op de mate van competitie in een voetbalvorm. Meiden willen vooral weten waarom ze dingen moeten uitvoeren. Ze vragen zich af wat de logica is van de vormen die ze doen tijdens de training en wat de relatie is met de wedstrijd op zaterdag.

Voor de trainers van de JO14 en JO15/ MO15 zijn de volgende leeftijdsspecifieke van belang tijdens het geven van een training:

- Duidelijkheid, routine en structuur passen goed bij ze.
Bouw een structuur waarin een bepaalde mate van continuïteit en veel herhalingen zit, maar waar ook ruimte is voor verandering.
- Zorg voor veel wedstrijdvormen met aandacht voor spelinzicht en (afstemming) basistaken.

De training is steeds meer ingericht op basis van een voetbalprobleem wat zich heeft voorgedaan de vorige wedstrijd. Zorg in deze wedstrijdvormen dat er veel aandacht is voor individuele keuzes en benadruk de gevolgen voor het team en de basistaken.

- Betrek spelers (steeds meer) bij de doelstelling van de training.

De spelers zijn steeds meer in staat om een mening te geven en om mee te praten over de doelstelling. De doelstelling kan steeds verder gekoppeld worden aan posities en basistaken.

- Het afstemmen van basistaken binnen het team staat centraal.

De spelers hebben in de JO12-JO13 leren spelen vanuit een basistaak. In de JO14-JO15/ MO15 gaan spelers steeds vaker spelen op een vaste positie. Het afstemmen van de basistaken per positie, het samenwerken onderling, staat in deze leeftijdscategorie centraal.

3.3.6 JO16 – JO17/ MO17

De ontwikkeling van het individu staat nog steeds centraal en dat vraagt zeker in een teamsport als voetballen nog de nodige aandacht. JO16-JO17/ MO17 spelers zijn op zoek naar hun eigen identiteit en proberen een weg te zoeken om hun plek te veroveren. Dit geldt zowel voor de plek in het gezin, de school en op de voetbalclub. Het zichzelf bewijzen en apart willen zijn ontwikkeld zich tot bewustwording van wat belangrijk gevonden wordt. Verder kenmerkt zich een JO16-JO17/ MO17 speler als volgt:

- Teamspelers.

In het begin van deze leeftijdsfase zijn spelers gericht op hun eigen prestaties. Langzaam kunnen de spelers in deze fase met behulp van de trainer/coach uitgroeien tot teamspelers. O16/O17-spelers wagen zich vaak aan acties die voor het team weinig rendement hebben. Help ze zodat hun individuele mogelijkheden meer gaan opleveren. Bij spelers in deze leeftijd is het besef van teamtaken, taken per linie en van elke positie inmiddels op hoofdlijnen aanwezig. Nu gaat het erom dat spelers hun handelingen op elkaar afstemmen en dat dit bijdraagt aan het winnen van de wedstrijd.

- Leerdoel.

O16/O17-spelers rijpen stormachtig, fysiek en geestelijk. Met de juiste begeleiding zijn deze 'ongeleide projectielen' in staat om gezamenlijk een resultaat neer te zetten. O17-spelers gaan 'leren' winnen. Vanuit elf posities en bijhorende taken streven spelers meer dan voorheen gezamenlijk een doel na. Spelers kunnen in deze fase leren hoe men kan inspelen op verschillende scenario's.

- Vergelijken.

O16/O17-spelers vergelijken zichzelf constant met hun omgeving. Help ze nieuwe of andere waarden te geven aan bepaalde situaties op het veld, rond het team of op de club.

- Jongens en meiden.

Meiden en jongens zijn nu echt in de puberteit, ze kunnen lusteloos zijn, onredelijk, humeurig. Op dit moment zullen de verschillen gemiddeld genomen groter worden. Meiden worden in deze leeftijd vooral kritischer op zichzelf. Jongens worden eerder kritischer op anderen. Jongens willen zich graag op verschillende manieren onderscheiden. Meiden vinden het gemiddeld genomen belangrijker om een gewaardeerd onderdeel van het team te zijn. Fysiek zijn de meeste meiden aan het einde van hun lengte groei. Aandacht voor de belastbaarheid in deze leeftijdscategorie.

Voor de trainers van de JO16 en JO17/ MO17 zijn de volgende leeftijdsspecifieke van belang tijdens het geven van een training:

- Duidelijkheid, routine en structuur passen goed bij ze.

Bouw een structuur waarin een bepaalde mate van continuïteit en veel herhalingen zit, maar waar ook ruimte is voor verandering.

- Zorg voor veel wedstrijdvormen met aandacht voor spelinzicht en (afstemming) basistaken.

De training is steeds meer ingericht op basis van een voetbalprobleem wat zich heeft voorgedaan de vorige wedstrijd. Zorg in deze wedstrijdvormen dat er veel aandacht is voor individuele keuzes en benadruk de gevolgen voor het team en de basistaken.

- Betrek spelers (steeds meer) bij de doelstelling van de training.

De spelers zijn steeds meer in staat om een mening te geven en om mee te praten over de doelstelling. De doelstelling kan steeds verder gekoppeld worden aan posities en basistaken.

- Het leren spelen als een team staat centraal.

De spelers van JO16 en JO17/ [MO17](#) worden steeds meer bewust van de posities en basistaken.

Hierin is steeds meer van belang het samenwerken per linie. Wat gebeurt er als er specifieke acties worden ingezet en hoe kun je hier als team op anticiperen.

3.3.7 JO19/ MO19

De spelers beginnen zich zo langzamerhand als volwassen spelers voor te doen. De plaats is 'bevochten', de kwaliteiten, tekortkomingen, karaktertrekken, hebbelijk- en onhebbelijkheden zijn bekend en de positie op het veld in het team heeft een meer definitief karakter gekregen. Ook de lichamelijke ontwikkeling kent niet meer van die onstuimige kenmerken. Hierdoor kunnen spelers zich ook meer gaan richten op waar ze talent en passie voor hebben. Ze kunnen zich ook meer op verder weg gelegen doelen richten en overzien dingen beter. Verdere kenmerken van de JO19/MO19 speler zijn:

- Volwassenheid.

Geestelijk en lichamelijk zijn ze evenwichtiger, dit komt hun spel ten goede. In de kleine ruimtes zijn ze beter bestand tegen druk en hebben ze meer overzicht over het spel.

- Volwassen gesprekspartners.

Ze kunnen hun mening geven en duidelijk beargumenteren of ze het met je eens of oneens zijn. Ze willen invloed hebben op de doelen die gesteld worden voor het team. Ze vinden het vaak leuk om meer verantwoordelijkheid te krijgen als voetballer maar ook in andere rollen.

- Keuzes maken.

Spelers komen op een moment te staan dat ze belangrijke keuzes moeten maken: studie, hobby's, uitgaan. Hoe verhoudt zich dit tot elkaar? Geef spelers de ruimte om keuzes te maken en eventueel bij te stellen en keuzes te herzien. Door goed contact te onderhouden met de spelers kun je dergelijke zaken ook met ze bespreken wanneer ze hier behoefte aan hebben.

- Leerdoel.

JO19/ MO19 -spelers zijn fysiek en geestelijk rijp om hun aangeboren talenten, de voetbalvaardigheden die ze zich hebben eigengemaakt én alle lessen die hen tot nu toe zijn aangedragen in dienst te stellen van het teamresultaat. Ze spelen als team – om te winnen.

De JO19/ MO19 -speler kiest er nu ook voor gericht te trainen op de specifieke taken die bij zijn/haar positie en linie in het veld horen. De speler wordt specialist en gaat alle relevante voetbalhandelingen beheersen die bij zijn/haar positie op het veld horen. Jongens en meiden beschikken over het vereiste spelinzicht en kunnen doelgericht communiceren met medespelers. De spelers leren in dienst van het team en het doel te spelen.

- Jongens en meiden.

Het groter geworden verschil bij JO16/JO17/ [MO17](#) stabiliseert zich. In kracht kan het verschil nog groter worden. De onrust die met name bij JO17/ [MO17](#) aanwezig was maakt nu plaats voor meer beheersing en zelfcontrole. Deze jongvolwassenen kunnen hun keuzes al beter overzien.

Jongvolwassenen kunnen nog steeds in de groei zijn. Hou hierbij nog altijd rekening met de

belastbaarheid. Gemengd voetballen kan nog prima op deze leeftijden, maar is echter niet voor alle kinderen nog een logische keuze.

Voor de trainers van de JO19/ MO19 zijn de volgende leeftijdsspecifieke van belang tijdens het geven van een training:

- Duidelijkheid, routine en structuur passen goed bij ze.

Bouw een structuur waarin een bepaalde mate van continuïteit en veel herhalingen zit, maar waar ook ruimte is voor verandering.

- Zorg voor veel wedstrijdvormen met aandacht voor spelinzicht en (afstemming) basistaken. De training is steeds meer ingericht op basis van een voetbalprobleem wat zich heeft voorgedaan de vorige wedstrijd. Zorg in deze wedstrijdvormen dat er veel aandacht is voor individuele keuzes en benadruk de gevolgen voor het team en de basistaken.

- Betrek spelers (steeds meer) bij de doelstelling van de training.

De spelers zijn steeds meer in staat om een mening te geven en om mee te praten over de doelstelling. De doelstelling kan steeds verder gekoppeld worden aan posities en basistaken.

- Het leren presteren als een team in de competitie staat centraal.

De spelers van JO19/ MO19 worden steeds volwassener en meer comfortabel in hun eigen rol. De spelers zijn in staat om te presteren als team. Ze weten steeds beter wat ze aan elkaar hebben en van andermans sterkte uit kunnen gaan.